

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 7. Severum Jacobi I. edictum contra Catholicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67222)

rarum verba ad amussim seruetis, & simpliciter, prout sonant, & jacent, accipiatis, intelligatis, sublata omni facultate aliter illa interpretandi, interim nos nunquam cessabimus Deum Patrem misericordiarum precari, ut afflictiones & labores vestros clementer respiciat, & vos continua pietate custodiat, atque defendat, quibus Apostolicam benedictionem nostram clementer impertimur.

Sæc. XVII.
A. C. 1606.

§. VII.

Severum Jacobi I. edictum contra Catholicos.

Hoc item anno Jacobus Rex severum promulgari jussit edictum, non modo *Parlamentariis*, ut vocant, sed & *Puritanis* Regem in Catholicos vehementer incendentes; cum enim isti vociferarentur, defecisse Regem ad Catholicos, minasque palam jactarent, & clam agitent insidias, Jacobus, inquietam ut placaret gentem, odium jam antea in eam conceptum effudit in Catholicos, sancito hoc edicto, cujus articuli continentur in quodam libello Rotomagi impresso sub hoc titulo: *Breviculus duorum nuper in publicis comitiis Anglicanis actorum anno Christi 1606. Jacobi Angliæ Regis tertio.* Ex hoc præcipua duntaxat delibabimus edicti capita, & primus quidem articulus, in

Juvenc. Hist. Soc. l. 13. p. 5. Eudæmon Paral. tort. cap. 3. Brevicul. duor. act.

Sæc. XVII. præfato Breviculo ita præfertur: A. C. 1606 Quando jam satis constat, Romanæ Ecclesiæ Seditatores nefario Jesuitarum, aliorumque Sacerdotum consilio Regi, Regnoque perniciem meditari, visum est Regiæ Majestati, Regniq[ue] Proceribus, & statibus, qui ad hoc Parlamentum convenerunt, omnes imprimis leges tempore Elisabethæ & aliorum Regum contra Papistas stabilitas confirmare ratasque habere. Equidem Ciceltrensis Pseudo-Episcopus in suo Tortore negat, hanc legum innovationem in primo articulo contineri, attamen id parum referre videtur, cum ipsemet pag. 141. fateatur, quod acta publica comitiorum anni primi Jacobi VI. apertissime cap. 4. testentur, confirmatas ibi fuisse leges omnes ab Elisabetha in Catholicos latas.

II. Quot annis semel deferantur ad Judices eorum nomina, qui de menstrua absentia notati sunt, etiamsi aliquas habeant proles novennes, vel qui apud Parentes agant: tum servorum etiam nomina, ni deferantur, decem florenis mulctentur, quorum id ex lege munus est. III. Potestas Judicibus sit, ut statutis temporibus, quibus jus dici solet, bis quaterque in anno audiant offensas hujusmodi, atque statuunt in reos ex legis sententia, quod si tunc se subducant, rei sint, præconio publico sistendi in terminum proximum juridicum: quo tempore ni se stiterint,
pro

pro convictis habeantur. IV. Edicitur, ut Sæc. XVII. A. C. 1606.
 qui pertinacis absentie a Sacris legitime
 convictus fuerit vi legis, quæ jam dudum
 ea de re rogata fuerat, Paschæ termino vel
 Michaelis, qui proxime tum subsequetur,
 postquam ita convictus fuerit, solvat fisco
 Regio multæ nomine libras nostratas vi-
 ginti pro ratione Mensium, qui tabulis ac-
 cusatoriis comprehensi sunt, atque ut ejus-
 dem deinceps multa in menses post singulos
 teneatur, citra novam ullam in iudicio po-
 stulationem, præter quam si duce tertiæ ter-
 rarum in manu Regia sint: hoc autem quo-
 adusque reus legi pareat de sacris adeundis:
 qui vero partem multæ menstruæ non sol-
 verit, ei bona omnia mobilia, ac duce im-
 mobilium partes pereant fisco adjudicandæ.
 V. Cum vero de multa illa viginti libra-
 rum compertum sit, magis onerosam esse eam
 iis, qui tenuiore fortuna sunt, quam qui am-
 pla; quodque ditiores hi, dum terris suis sibi
 frui datur, viginti libras malunt pendere,
 unde illis, etiam multa soluta, copiose su-
 perest, quod vero ita superest, in Jesuitas
 insumunt, aliosque, qui regno huic, reipublicæ-
 que infesti sunt, hinc edicitur, ut Fisco Regio
 optio fiat, utrum viginti libras mensura-
 rum accipere, an vero illarum nomine malit
 duas tertias adire terrarum, relicta usu-
 fructuariis tertia sua. VI. Quicumque con-
 victus fuerit, quod rei sacre interesse perti-
 naciter recusarit, post autem conformem se

Sæc. XVII reddiderit, ei ut non satis sit, si templa
 A C 1606. adeat, nisi & intra annum sacra Eucharis-
 tia communicet, atque ita deinceps semel sal-
 tem quot annis, qui secus faxit, pecuniaria
 multa luat, anno primo viginti, secundo
 quadraginta, tertio sexaginta librarum no-
 strarum, si ubi semel communicavit, post de-
 tredecim iterum, quot annis sexaginta. VII.
 Si contigerit aliquem relabi a frequentatio-
 ne templorum, qui hactenus frequentasset, sta-
 tim annua sexcentorum florenorum pœna te-
 neatur. VIII. Ut vero plenius cognosca-
 tur, quo sint in Regem animo subditi, vo-
 lumus, & ordinamus, ut omnes Episcopi,
 atque publici Magistratus, aut Præsides pro-
 vinciarum proponere possint, ac debeant uni-
 versis quomodolibet pro Papistis suspectis ab
 anno decimo octavo ætatis juramentum in-
 fra scriptum, cum vero juraverint, nomen
 ac patriam subscribent, idque in tabulas publi-
 cas referetur, qui autem jurare noluerit, in
 publicos carceres asportetur. IX. Idem in-
 super vinctus in proxime futuro iudicum tri-
 bunalis sistetur, iterumque eidem juramentum
 proponetur; quod si tunc recusabit præstare,
 legis periculo obstringatur illius, quæ Præ-
 munire vocatur, hoc est statim amittat bona
 omnia mobilia terrasque & redditus omnes,
 & ipse perpetuo carceri damnetur. X. Ta-
 bulæ illæ, quibus hactenus quis reperitur ac-
 cusatus, quod a templis absuerit, vim om-
 nem & robur habeant; non obstante quo-
 cunque

cunque errore, qui in accusatione formanda, Sæc. XVII.
 die dicundo, aliterve contigerit, illud iterum A. C. 1606.
 providentes, ut si quis resipiscat, & juxta
 leges Regni ad templa nostra conveniat, &
 cœnam more nostro suscipiat, legum benefi-
 cio ad defendendum potiatur. XI. Quia
 experientia jam probamus, eos, qui ad ex-
 terorum Principum bella, militiamque se
 conferunt, Jesuitarum ac fugitivorum con-
 gressu, consilioque & a vera Religione, &
 a Regis sui famulatu divelli: statuitur au-
 thoritate prædicta, ut quicumque hujus Re-
 gni subditus, post decimum diem Junii in-
 sequentem, principibus exteris militare vo-
 luerit, juramentum præfatum præstet, alio-
 qui perduellis habeatur, qui secus faxit, pro
 fellone habeatur; fraude enim Jesuitarum
 animum mutat, qui trans mare eurrit. XII.
 Insuper decernimus, ut si quis nobilis, vel qui
 hæctenus Centurionis, aut Locumtenentis,
 aut quodvis militare officium gesserit, in ex-
 teris ditionibus servire voluerit, is una cum
 duobus fidei jussoribus Regi se obliget pro
 summa ad minus ducentorum florenorum;
 quod nullo unquam tempore Romanæ Sedis
 Episcopo reconciliabitur, quam cautionem
 nisi proficiscens dederit, mortis reus erit.
 Et ut certius constet, qui omiserint, custo-
 des portuum teneantur, & juramentum præ-
 dictum, & cautionem datam in curia publica
 libris notare, & qui neglexerint, toties quo-
 ties quinquaginta florenorum summam sol-

Sæc. XVII. vent. XIII. Si quis de subditis regis quem
 A. C. 1606.   quam trans mare, vel in ipso maris transitu,
 vel alio quocunque loco intra ditiones Re-
 gias, vel absolvere tentet, vel abducere a
 naturali sua obedientia Regi debita, aut Pa-
 pæ reconciliet, Sedive Romanæ, vel eo ab-
 ducat, ut obedientiam suam spondeat cui-
 cunque authoritati prætensæ, seu Sedis Ro-
 manæ, seu exteri, vel Principis, vel pote-
 statis cujuscunque qui fecerit, quive instiga-
 tor, consultor, aut patrocinator, conscius-
 ve facti fuerit, læsæ Majestatis crimine te-
 neatur. Eademque ut pœna plectatur, cui
 persuasum est, quive abductus a fidelitate,
 vel reconciliatus, vel ejusmodi prætensæ au-
 thoritati fidem sponderit, qui tamen ita
 reconciliati, si intra sextum a reditu suo
 diem Regiæ se Majestati, illiusque legibus
 parituros fidem dederint, suscepto eo, quod
 hac lege propositum, atque altero illo (quod
 Elisabetha primo conceptum olim) prima-
 tus juramento, eis ut hoc nomine lex ista
 capitalis ne fiat. XIV. Quicunque vel domi
 suæ famulum retinebit convictorem, aut
 peregrinum, vel extra domum quemquam a-
 luerit, aut salarium quodcunque pro famu-
 latu dederit, qui per integrum mensem a
 templis abstinuerit, pro singulis mensibus
 centum exsolvat florenos. XV. Denique
 ut facilius hæc omnia executioni mandentur,
 statuimus, & facultatem facimus, præsidi-
 bus provinciarum, atque eorum substitutis,
 capien-

capiendi quemcunque ob prædicta crimina Sæc. XVII.
 accusatum; & si opus sit domos ipsorum, A. C. 1606.
 vel alias quascunque ædes, in quibus latitare
 possunt, irrumpendi, reosque trahendi in
 custodiam publicam.

§. VIII.

*Apologia Jacobi I. Angliæ Regis
 pro suo fidelitatis juramento.*

Hæ leges Catholicos metu, ac peri-
 culis, hæreticos vero acriori in eos
 odio atque immensa lætitia implebant:
 Attamen cum regionum satellitum se-
 veritas imo & Præconum & Præsulum,
 qui lictorum partibus contra Catholicos
 propemodum fungebantur, crudelitas
 ingentem Regi conflaret invidiam, hinc
 ipsemet juramenti sui defensionem ad-
 versus duo Pontificis diplomata & Bel-
 larmini Cardinalis epistolam, quæ an-
 no sequenti adducetur, conscribere ag-
 gressus est, cui hunc præfixit titulum:
*Triplici nodo triplex Cuneus, seu Apo-
 logia pro juramento fidelitatis.* Igitur Rex
 nuperam conjurationem enarrans in ce-
 teros Catholicos nihil durius statutum
 fuisse ait, sed duntaxat quasdam leges
 latas de mediis, quibus ejusmodi sce-
 lerum portenta deinceps caverentur. In
 his erat, inquiebat Rex, *jusjurandum a
 subditis meis exigendum, quo testarentur se*

*Opera Regia
 Jacobi I.
 Apol. p. 112.
 Thoiras l. c.*

in